

Προχθές συνομιλούσα τηλεφωνικά με έναν κατά μια εικοσαετία νεότερον εμού, που εκτιμώ (γεγονός όχι ιδιαιτέρως σύνηθες), με τον οποίον μοιραστήκαμε κοινή επαγγελματική δραστηριότητα και στέγη μεταξύ των περιόδων 2000 – 2003 και 2013 – 2017.

Για την ταπεινότητά μου, αυτές ήταν η 8^η, η 9^η και ωσαύτως τελευταίες ενότητες της εμπλοκής μου με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα που, όταν το μακρινό Φθινόπωρο του '76 εν πρώτοις ενεπλάκην εν αυτή αθώς, αφελής και φρέσκος, την θεωρούσα ως λειτούργημα.

Ενδεχομένως να μην ήταν ποτέ λειτούργημα, ή για να τεθεί ακριβέστερα, ολίγοι μόνον εργαζόμενοι, τίμησαν το όρο. Οι υπόλοιποι ήταν απλώς ολίγοι. Προσωπική δε εκτίμηση, ότι,

στην πορεία του χρόνου το πλήθος των χρηστών λειτουργών βαίνει ολοένα μειούμενο.

Ο λόγος που με τις αράδες αυτές ταλαιπωρώ τον αναγνώστη, αν υποτεθεί ότι υφίσταται τέτοιος, είναι διότι εκ της εν λόγω τηλεφωνικής συνομιλίας πληροφορήθηκα με σχετική ακρίβεια τις τρέχουσες συνθήκες που διέπουν το χώρο και μάλιστα σε ένα θεωρούμενο ως καλό μαγαζί.

Οι πληροφορίες αυτές ήρθαν να διασταυρωθούν με άλλες, οι οποίες μου είχαν κοινοποιηθεί προ μηνών από εξίσου αξιόπιστη πηγή και αφορούσαν ένα άλλο μαγαζί, που λειτουργεί με σημαίες ευκαιρίας και με αποδεδειγμένα ελλιποβαρείς συντελεστές. Εκεί, εργολάβοι, τέως ιδιοκτήτες καφέ και υπασπιστές κοσμικών, τοπογράφοι, λοιποί νταλαβεριτζήδες και πρώην δημοκρατικές δυνάμεις συγκροτούν μια εξόχως δυναμική ομάδα επιβίωσης στα ριάλιτυ της ειδικής ενημέρωσης.

Δύναμαι δε να ισχυριστώ, ότι τα έξι και πλέον χρόνια που μεσολάβησαν από την σιωπηρά, οικειοθελή αποχώρηση και ολοκληρωτική απομάκρυνσή μου εκ του χώρου, επιτάχυναν το είδος παρακμής που προϋπήρχε συνδυάζοντας όλα τα αντιφατικά στοιχεία που τον διέπουν.

Όπως λαμπρότητα, ρηχότητα, υπερβολική έκκριση σιελογόνων αδένων όπου δει, ισχυρή υποτέλεια επίσης όπου δει, θεατρική επιθετικότητα, ψηφιακό σταχανοβισμό προς περισυλλογή κλικ και έναν κοινωνικοεπαγγελματικό φανφαρονισμό, μεταξύ τυρού και αχλαδίου κατά τη διάρκεια δωρεάν γευμάτων.

Τούτο ασφαλώς δεν σημαίνει ότι οι επαγγελματίες του χώρου είναι στο σύνολό τους σκερβελέδες, λεμέδες, πουθενάδες, τίποτες και τελεμέδες. Σημαίνει όμως, ότι οι συνθήκες ευνοούν τα παράσιτα και τους ξενιστές. Ακολουθώς δυσχεραίνουν, έως αποκλείουν την ελεύθερη σκέψη, την αδέσμευτη βούληση.

Όλα αυτά συμβαίνουν διότι, κακά τα ψέματα -ξέρω, ξέρω πρωτότυπη έκφραση- είναι κάπως προβληματικό το πόθεν βρίσκει τα έσοδα ο επίσημος, ο τυπικός εργοδότης ώστε να καταβάλει τις αποζημιώσεις που έχουν συμφωνηθεί με τους εργαζόμενους. Αν λοιπόν ο φερόμενος ως επιχειρηματίας που δραστηριοποιείται στο χώρο της ενημέρωσης,

στηρίζεται αποκλειστικά στα διαφημιστικά έσοδα, γίνεται κατανοητό ότι ο δρόμος των κειμένων περνά, πριν τον σέρβερ ή πριν το τυπογραφείο -έχει ακόμα σφυγμό το ηρωικό χαρτί- από το λογιστήριο.

Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο, από την μεριά του ...χρήματος, να θυμηθούμε, πέραν του Μ

.

Proust

, ότι, πριν 30 και χρόνια -στην πρώτη απόσυρση- δημιουργήθηκαν οι συνθήκες ώστε τουλάχιστον δυο εκδότες να απεξαρτηθούν από τα πλούσια διαφημιστικά έσοδα και την αντίστοιχη συναλλαγή. Ο ένας, ο νέος, ούτε το σκέφτηκε, αποφασισμένος ότι οι σελίδες με τα κείμενα των υπαλλήλων του, ήταν κάτι σαν αναγκαίο κακό ανάμεσα στις διαφημίσεις.

Ο άλλος, ο παλιός, ο μαχητής, ο υπερασπιστής του κάστρου της ενημέρωσης, ο Λέων της Νέξερ 1, ο ανάμεσα στην βαλκανική εκδοχή του Jenis Dekinson και το όραμα του Rupert Murdoch επέλεξε τα τρία (αριθμητικώς: 3) δις δραχμών του επενδυτικού κοινού που εντός μικρού χρονικού διαστήματος, εκείνες οι μετοχές, μετετράπησαν σε φθηνή ταπετσαρία καθότι εγλίστρησαν έξωθεν του ταμπλώ του Χ.Α.Α. στέλνοντας τα τζάνκια του τζόγου στον κουβά. Ενδιαφέρον στοιχείο ότι επί της ταπετσαρίας εις το επιβλητικό γραφείο του εκδότη κυριαρχούσε το πορτραίτο του

Comandante

Η

eroic

ο. Με μια λέξη:

Madness.

Κάπου εκεί, κάπως έτσι χάθηκε το παιχνίδι και εκείνος ο ειδικός Τύπος από ένα επαναστατικό House Organ όπως τον ονειρευόταν ο δημοσιογράφος dr. Jekyll έγινε ένα πολύχρωμο, πλούσιο τούβλο που ξεχείλιζε κάργα διαφημιστικό χρήμα όπως το ήθελε ο εκδότης

Mr.

Hyde

αλλά και το αγαπημένο

alter

ego

του, μια σφοδρή, έντονη

σχέση

που άντεξε

τρεις

δεκαετίες, αλλά κατέληξε σε ένα πονεμένο διαζύγιο και δηλώσεις του τύπου: «δεν τον ξέρω τον κύριο».

Διότι, ως γνωστόν, πλην σπανίων και εντυπωσιακών εξαιρέσεων, το πρότυπο του «κάνω λεφτά», του «κάνω κουμάντο», και του «Εγώ είμαι το αφεντικό» αν δεν κυλάει πάνω στις ράγες της ηθικής και του δικαίου, που ούτως ή άλλως αδυνατεί, αργά ή γρήγορα θα μετατραπεί σε μια ακόμα πιο αξιολύπητη φάση.

Εκτοτε, τέλος πάντων, υπήρξαν μεμονωμένες νησίδες, ολίγιστα Γαλάτικα χωριά, σποραδικές μικρές κυματίζουσες μπαντιέρες, τίποτα όμως που θα μπορούσε να σταματήσει την ισχυρή αδράνεια της προδιαγεγραμμένης πορείας. Ολίγον αναμενόμενο, βέβαια, μέσα στην παρακμιακή τροχιά της ισχυρής Ελλάδος που θέλησε ή καλύτερα οδηγήθηκε στο να τρέξει, πριν περπατήσει, πριν καν μπουσουλίσει. Τοιουτοτρόπως εχάθη ο μπούσολας.

Μα, το πιο λυπηρό από όλα, είναι η απώλεια του κλίματος της ελευθεριότητας. Δραστηριότητες τέτοιου είδους απαιτούν κι ένα είδος ελαφράς παραφροσύνης, ανένταχτου πνεύματος και τακτικής αταξίας. Όλα αυτά που χρειάζονται προκειμένου να κρατήσουν μια σπίθα ενεργή σε έναν κόσμο χειραγωγημένο. Σε ένα περιβάλλον που διακατέχεται από φθηνή σοβαροφάνεια και χαρούμενη ελαφρότητα. Σε μια έρημο από επαγγελματίες καιροσκόπους που χρησιμοποιούν το χώρο, που τον μεταχειρίζονται, στερεύοντας τις πηγές προς ίδιον -χαμερπές- συμφέρον και τελικά καταστρέφουν τα πάντα.

Με περιγραφές που στοιχειοθετούσαν αυτές τις συνθήκες εργασίας, τις οποίες ο συνομιλητής μου χαρακτήρισε ως «γαλέρα» και η ταπεινότητά μου ψάχνει ακόμα κάτι πιο στομφώδες, έκλεισε η κουβέντα που επιχείρησε να με παρασύρει σε μια υποβόσκουσα μελαγχολία, καθώς συνειδητοποίησα μια εισέτι φορά, πως ότι ήξερα και εκτιμούσα δεν υπάρχει. Ότι υφίσταται δε, είναι μια άλλη χώρα. Είναι «Η φυλακισμένη», για να ξαναθυμηθούμε τον Marcel Proust

Από τον, θα κληθεί να φέρει ένα ποσό για να πληρώσει το δάνειο, ακόμα κι αν ο φτωχός, δειλός, κραι